

KUĆA NURIJE POZDERCA (KUĆA PORODICE POZDERAC), HISTORIJSKA GRAĐEVINA LOKACIJA – CAZIN

Kuća Nurije Pozderca je bosanski tip kuće, tzv. katne kuće sa prepustom, i pripadala je porodici Pozderac. Nalazi se u Cazinu, Bosna i Hercegovina. Proglašena je za nacionalni spomenik Bosne i Hercegovine.

Rodnu kuću Nurije Pozderca (porodična kuća porodice Pozderac), sagradio ju je Ahmet-aga Pozderac, jedan od vođa otpora odlukama Berlinskog kongresa. Sama arhitektura objekta, raspored prostorija kao i vrsta materijala koji je upotrijebljen prilikom gradnje, kao i način obrade pojedinih dekorativnih elemenata, što potvrđuje tvrdnju da je objekat podignut u prvoj polovini XIX vijeka. U toku drugog svjetskog kuća je oštećena od italijanskih i ustaških vojnih formacija. Djelimično je ostao sačuvan namještaj (sećije), ali sa vidljivim oštećenjima. U vlasništvu porodice Pozderac kuća se nalazila sve do 02. 12. 1985. godine kada je prodana Zajednici za kulturu općine Cazin.

Pripada bosanskom tipu, tzv. katne kuće sa prepustom. Ovaj tip stambenog objekta rasprostranjen je na teritoriji od Bosanske Krajine pa sve do Sarajeva, ali se njegov karakter, ovisno o području u kome je sagrađen mijenja. U područjima Bosanske Krajine to je tipična odbrambena kuća, dok npr. u Sarajevu ili nekim drugim krajevima u centralnim i istočnim dijelovima BiH to su nešto komforniji objekti, bez izrazito naglašene odbrambene funkcije.

Prema tlocrtnoj koncepciji, kuća predstavlja objekat složene osnove sa vrlo čistim oblicima. Spratna etaža urađena je od lakih materijala, a podrum i prizemlje, urađeni su od lomljenog kamena sa krečnim malterom kao vezivnim sredstvom. Dio objekta iznad prepusta služi za stanovanje i uzdignut je visoko iznad zemlje. Cijeli kat kuće je za oko 50 cm smaknut prema vani. Kuća je podignuta na strmom terenu (razlika nivoa – prizemlje – podrum iznosi oko 2,70 metara), tako da je podrum izveden samo djelimično.

Godine 1998. i 1999. sredstvima općine Cazin vršeni su radovi na pokrivanju objekta kestenovom šimlom, zamijenjena vanjska stolarija i izvršeno krečenje fasade objekta. Tokom 2006. – uređen je enterijer i revitalizacija sredstvima Federalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta i Ministarstva kulture Unsko sanskog kantona.

Tekst i slike obradio: Igor Pečenkovic dipl.ecc.hot.

Izvori: JU „Zavod za zaštitu kulturnog naslijeđa Bihać“ popisni registar, „Stari gradovi Unsko-sanskog kantona“ Zavod za zaštitu kulturnog naslijeđa Bihać i Muzej Unsko-sanskog kantona, februar 2009, internet, <http://old.kons.gov.ba/> Mehmeda, sina Mahmudova, umro 1964. godine.

